

**ZARZĄDZENIE NR 888.2016
PREZYDENTA MIASTA EŁKU**

z dnia 27 grudnia 2016 r.

w sprawie zatwierdzenia Programu działalności Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami psychicznymi w Ełku

Na podstawie § 4 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 Nr 238, poz 1586 z późn. zm.), zarządzam co następuje:

§ 1. Zatwierdzam Program działalności Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami w Ełku stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Prezydent Miasta Ełku

Tomasz Andrukiewicz

Załącznik
do Zarządzenia Nr
Prezydenta Miasta Ełku
z dnia

PROGRAM DZIAŁALNOŚCI
ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY
DLA OSÓB Z CHOROBAŁ ALZHEIMERA
I INNYMI ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI W EŁKU

Sprawdzono pod względem
formalnym i merytorycznym
GŁÓWNY SPECJALISTA
29.01.2016 KTB
Katarzyna Górską

Program działalności Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami psychicznymi w Elku

Program działalności Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami psychicznymi w Elku, zwanego dalej „ŚDS” został opracowany na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 r. Nr 238, poz. 1586 z późn. zm.)

Adresaci

Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami psychicznymi w Elku jest ośrodkiem wsparcia typu A, B, C. Obejmuje wsparciem osoby przewlekle psychicznie chore, osoby upośledzone umysłowo oraz osoby wykazujące inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych.

Cel ogólny funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy w Elku

Celem ogólnym funkcjonowania ŚDS jest rozwój systemu oparcia społecznego dla osób, które z powodu przewlekłej psychicznej choroby, upośledzenia umysłowego i przewlekłych zaburzeń czynności psychicznych mają trudności w codziennym funkcjonowaniu, zwłaszcza w kształtowaniu kontaktów interpersonalnych i społecznych jak również poprawa funkcjonowania społecznego uczestników ŚDS zmierzająca do ich usamodzielnienia.

Ośrodek wsparcia realizuje założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Elku na lata 2008-2018, Priorytet 5.1 Aktywna polityka społeczna wobec grup dotkniętych i zagrożonych marginalizacją oraz pomoc w ich reintegracji społecznej,
cel operacyjny 1.

- ułatwienie osobom niepełnosprawnym, długotrwale bezrobotnym i w wieku podeszłym dostępu do podstawowych usług opiekuńczo-rehabilitacyjnych,
cel operacyjny 2.
- ułatwienie osobom niepełnosprawnym długotrwale chorym uczestnictwa w życiu miasta.

Środowiskowy Dom Samopomocy typ A - Program działalności

Oferta dla uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy typu A jest skierowana dla osób przewlekle psychicznie chorych. Doświadczenie choroby psychicznej wiąże się z poczuciem wyobcowania i osamotnienia oraz trudnościami w kontaktach z ludźmi.

Cele programu w odniesieniu do osób przewlekle psychicznie chorych:

- poprawa jakości życia, doprowadzenie do osiągnięcia optymalnego poziomu samodzielnego funkcjonowania oraz ograniczenia nawrotów choroby / poprzez rehabilitację społeczną oraz działania wspierające - aktywizujące,
- wykształcenie umiejętności radzenia sobie z doświadczeniem choroby psychicznej,
- zwiększenie aktywności w życiu społeczności lokalnej,
- powrót do aktywności zawodowej poprzez przygotowanie osób chorujących psychicznie uczestnictwa na rynku pracy,
- kreacja pozytywnego, realnego wizerunku osób chorujących psychicznie, przeciwdziałanie stereotypom i wykluczeniu społecznemu,

- integracja uczestników ze środowiskiem poprzez współpracę z innymi ośrodkami, instytucjami i organizacjami,
- przeciwdziałanie instytucjonalizacji,
- rozwój form samopomocowych wśród uczestników ŚDS i ich rodzin,
- pomoc i wsparcie dla rodzin osób chorujących psychicznie,
- poprawa wzajemnych relacji interpersonalnych umiejętności komunikowania się, a także współżycia w grupie.

Cele główne realizowane są poprzez następujące cele szczegółowe:

- budowanie społeczności opartej na zasadzie wzajemnej życzliwości, zrozumienia, wsparcia w dążeniu do poprawy jakości życia i samodzielności;
- wzrost samodzielności uczestników domu w zakresie podstawowych umiejętności życiowych;
- rozwój umiejętności i kompetencji społecznych i interpersonalnych;
- integracja ze społecznością i poprawa funkcjonowania w rodzinie, poprzez nawiązanie pozytywnych kontaktów ze środowiskiem lokalnym;
- aktywizacja uczestników, rozwój inwencji i motywacji do działania, rozbudzenie i podtrzymanie zdolności, zainteresowań;
- podniesienie poziomu aktywności fizycznej, psychicznej oraz twórczej;
- podniesienie kompetencji w zakresie życia z problemami zdrowotnymi, aktywizacja zawodowa;
- profilaktyka zdrowia psychicznego poprzez zapobieganie nawrotom choroby psychicznej oraz przystosowanie osób po przebytych leczeniu psychiatrycznym do funkcjonowania w środowisku;
- wzmocnienie samokontroli;
- wzrost aktywności poprzez udział w różnych formach terapii;
- wzrost umiejętności zdrowego stylu życia;
- kreacja postaw samorządności i zaangażowania uczestników w pracę na rzecz domu, umożliwienie;
- rozwój kulturalny i osobowościowy uczestników;
- rozwój umiejętności aktywnego życia oraz organizacji czasu wolnego;
- wsparcie środowiska rodzinnego, w tym grup wsparcia rodzin osób chorujących psychicznie;
- wsparcia w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego.

Dom Typu A realizuje swoje cele poprzez stosowanie różnorodnych form zajęć indywidualnych i grupowych dostosowanych do potrzeb i możliwości uczestnika, jak również do możliwości organizacyjnych i finansowych ŚDS. Umożliwienie uczestnikom rozwoju zgodnie z własnymi predyspozycjami, bez presji czasu.

ŚDS typ A przewiduje następujące obszary działania i formy zajęć:

- treningi funkcjonowania w życiu codziennym,
- treningi umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów,
- treningi umiejętności spędzania czasu wolnego,
- poradnictwo specjalistyczne,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych,
- terapię ruchową,

- zajęcia terapeutyczne przygotowujące do dalszego samorozwoju i możliwości uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia,
- zajęcia edukacyjne,
- organizację integracyjnych wydarzeń oraz zajęć w środowisku otwartym m.in. : wycieczki, integracyjne wyjazdy, spotkania okolicznościowe.

Wybór odpowiednich form zajęć jest dostosowany do potrzeb poszczególnych uczestników, ich możliwości, predyspozycji, zainteresowań i zaangażowania.

Metody, sposoby i kryteria oceny efektów działalności Domu, w tym – postępów uczestników

Podstawową metodą oceny postępów uczestników ŚDS jest ocena zespołu wspierająco – aktywizującego, w skład którego wchodzi pracownicy i kierownik ŚDS. Każdy z uczestników podlega ocenie zespołu a wnioski z terapii oraz ścieżka postępowania opisywana jest w indywidualnym planie postępowania wspierająco - aktywizującym od momentu przyjęcia uczestnika do ŚDS co 6 miesięcy. W zależności od potrzeb zespół wspierająco - aktywizujący zbiera się (nie rzadziej jednak niż raz na 6 miesięcy) w celu omówienia planów postępowania wspierająco -aktywizującego, przeanalizowania ewentualnych osiągniętych rezultatów, a także w razie potrzeby modyfikacji postępowania terapeutycznego. Dużym wsparciem w ocenie działalności Domu są sprawozdania merytoryczne, merytoryczno- finansowe, opinie i współpraca z rodzinami, instytucjami.

Możliwości realizacyjne poszczególnych form działania ze wskazaniem zasobów: materialnych, ludzkich, organizacyjnych.

Zasoby materialne:

Środowiskowy Dom Samopomocy mieści się w budynku wolnostojącym dwukondygnacyjnym, przy ul. Kościuszki 28B w Ełku o powierzchni 382,21m² użytkowej spełnia warunki ogólne przewidziane rozporządzeniem w sprawie środowiskowych domów samopomocy tj. otoczenie, powierzchnia, rozkład i liczba pomieszczeń. Powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego uczestnika wynosi nie mniej niż 8 m². Pokoje przeznaczone na opiekę całodobową, będą dwuosobowe o powierzchni nie mniejszej niż 6 m². Budynek znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej bez barier architektonicznych. Dzięki spełnionym warunkom możliwe jest zapewnienie standardu usług domu zgodnie z § 18 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityk Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku. W Środowiskowym Domu Samopomocy znajdują się sprzęty, urządzenia odpowiednie do realizacji indywidualnych planów aktywizująco - wspierających. Wszystkie znajdujące się w ŚDS pomieszczenia są dostosowane do potrzeb i możliwości uczestników. Każde z pomieszczeń, w których odbywają się zajęcia wspierająco - aktywizujące wyposażone jest w sprzęt niezbędny do prawidłowego przebiegu ww. zajęć.

W ŚDS działają:

- pracownia gospodarstwa domowego,
- pracownia komputerowo- fotograficzna,
- pracownia ogólno- artystyczna,
- pracownia usprawnienia fizycznego,
- pracownia rewalidacyjno- poznawcza,
- pracownia doświadczenia świata,
- pracownia muzyczna,
- pokój terapii indywidualnej,

- miejsca całodobowego pobytu.

Zasoby ludzkie

Zespół wspierająco - aktywizujący:

- kierownik,
- psycholog,
- opiekun,
- instruktorzy terapii zajęciowej prowadzący zajęcia w następujących pracowniach: gospodarstwa domowego, komputerowo- fotograficzna, ogólno- artystyczna, usprawnienia fizycznego, rewalidacyjno- poznawcza, doświadczania świata, muzyczna
- rehabilitant,
- inne osoby, niezbędne do prawidłowego funkcjonowania domu.

Zasoby organizacyjne

Sprawami organizacyjnymi zajmuje się kierownik ŚDS. Obecny skład osobowy Środowiskowego Domu Samopomocy w pełni zapewnia sprawną i profesjonalną obsługę działalności ŚDS.

Przewidywane efekty programu:

- zwiększenie samodzielności adresatów programu w codziennym życiu,
- zmniejszenie hospitalizacji,
- wydłużenie okresów remisji,
- jak najdłuższe utrzymanie osoby niepełnosprawnej w jej naturalnym środowisku,
- możliwie jak najbardziej samodzielne funkcjonowanie uczestników ŚDS,
- wzrost poczucia własnej wartości,
- poprawa relacji uczestników ŚDS z najbliższym otoczeniem i środowiskiem lokalnym,
- zwiększanie szansy uczestników ŚDS na podjęcie pracy,
- powstanie i rozwój grup wsparcia dla rodzin.

Ocena efektów działalności Domu dokonywana jest raz w roku, w formie sprawozdania rocznego z działalności Domu, z uwzględnieniem następujących informacji:

- form przeprowadzonych zajęć, realizacji planowanych działań oraz uzyskanych efektów,
- liczby osób korzystających z wsparcia,
- współpracy z rodzinami, opiekunami, instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, organizacjami pozarządowymi. Ocena efektów dokonywana jest w oparciu o dokumentację indywidualną (indywidualne plany wspierająco - aktywizujące) oraz zbiorczą tzn. ewidencję obecności uczestników, dzienniki zajęć terapeutycznych.

Kierunki rozwoju

Dla prawidłowego funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy niezbędne jest podejmowanie następujących działań:

- stałego podnoszenia kwalifikacji przez kadrę ŚDS,
- okresowej oceny indywidualnych planów wspierająco –aktywizujących uczestników,
- rozwijanie współpracy z rodzinami uczestników oraz środowiskiem lokalnym,
- wzmocnienie współpracy z organizacjami pozarządowymi, służbami i instytucjami działającymi na rzecz integracji społecznej uczestników,
- angażowanie uczestników w działalność ŚDS,
- nawiązywanie i podtrzymywanie kontaktów z innymi ŚDS, położonymi nie tylko w mieście Elk i powiecie elckim.

Środowiskowy Dom Samopomocy typ B - Program działalności

Dom typu B jest placówką dla osób upośledzonych umysłowo w stopniu:

- lekkim, gdy jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne,
- umiarkowanym, znacznym i głębokim.

Oferta środowiskowego domu samopomocy typ B wychodzi naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnych intelektualnie, które potrzebują środowiskowego wsparcia z uwzględnieniem terapii społecznej dającej im możliwość funkcjonowania w grupie, aktywnego spędzania czasu, rozwijania umiejętności w zakresie samoobsługi. Program ukierunkowany jest na rozwój indywidualny osób upośledzonych umysłowo poprzez przygotowanie ich do niezależnego i godnego życia oraz przywrócenia im własnego miejsca w społeczeństwie.

Cele programu w odniesieniu do osób upośledzonych umysłowo:

- poprawa jakości życia, podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz powstrzymania regresu poprzez rehabilitację społeczną oraz działania wspierające – aktywizujące;
- rozszerzenie zakresu zaradności i samodzielności życiowej adekwatnie do indywidualnego poziomu funkcjonowania;
- aktywizacja uczestników zajęć, rozwój ich zainteresowań, indywidualnych uzdolnień poprzez udział w różnorodnych zajęciach terapeutycznych;
- powrót do aktywności zawodowej poprzez przygotowanie do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia w warunkach pracy chronionej;
- kreowanie pozytywnego, realnego wizerunku osób niepełnosprawnością intelektualnie i przeciwdziałanie stereotypom i błędnym schematom postrzegania tej grupy osób niepełnosprawnych przez społeczeństwo oraz przeciwdziałanie społecznemu wykluczeniu;
- integracja społeczna poprzez umożliwienie osobom upośledzonym umysłowo pozostanie w społeczności lokalnej oraz środowisku rodzinnym;
- wzmocnienie współpracy z innymi ośrodkami wsparcia, instytucjami, organizacjami na rzecz osób upośledzonych umysłowo;
- rozwój grup wsparcia dla uczestników ŚDS i ich rodzin oraz wzmocnianie więzi społecznych w środowisku;
- rozwój i podtrzymywanie samorządności uczestników ŚDS.

Cele główne są realizowane przez następujące cele szczegółowe:

- budowanie społeczności opartej na zasadzie wzajemnej życzliwości, zrozumienia, wsparcie w dążeniu do poprawy jakości życia i samodzielności;
- wzrost samodzielności uczestników domu w zakresie podstawowych umiejętności życiowych;
- wzrost kompetencji w zakresie umiejętności interpersonalnych;
- nauka wykonywania prac z zakresu gospodarstwa domowego poprzez naukę obsługi narzędzi i urządzeń użytku codziennego;
- zwiększanie umiejętności manualnych, percepcyjnych i ruchowych;
- rozwój umiejętności nawiązywania pozytywnych kontaktów ze światem zewnętrznym poprzez integrację osób upośledzonych umysłowo ze społecznością i poprawę funkcjonowania w rodzinie;

- aktywizacja uczestników, rozwój inwencji i motywacji do działania, rozbudzenie i podtrzymywanie zdolności, zainteresowań;
- podniesienie poziomu aktywności fizycznej, psychicznej, twórczej;
- nabycie umiejętności zdrowego stylu życia poprzez udział w różnych formach terapii;
- rozwój kulturalny i osobowościowy uczestników;
- rozwój umiejętności aktywnego życia oraz organizacji czasu wolnego;
- wsparcie środowiska rodzinnego;
- rozwój grup wsparcia rodzin osób upośledzonych umysłowo.

Program działania ŚDS typ B przewiduje następujące obszary działania i formy zajęć:

- treningi kulinarne,
- treningi gospodarowania budżetem domowym,
- treningi umiejętności praktycznych,
- treningi nauki higieny,
- treningi umiejętności spędzania wolnego czasu,
- zajęcia edukacyjne,
- zajęcia w pracowni komputerowej,
- zajęcia relaksacyjne,
- zajęcia usprawniające fizycznie,
- treningi umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów (zajęcia indywidualne, grupowe, spotkania społeczności),
- praca socjalna, w tym poradnictwo dla uczestników oraz ich rodzin, pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych, współpraca z ośrodkiem pomocy społecznej,
- organizacja integracyjnych otwartych i zamkniętych wydarzeń i imprez okolicznościowych,
- stała współpraca z rodzinami uczestników.

Wszystkie zajęcia dostosowane są do indywidualnych potrzeb uczestnika. Umożliwienie uczestnikom rozwoju zgodnie z własnymi predyspozycjami, bez presji czasu.

Metody, sposoby i kryteria oceny działalności Domu, w tym – postępów uczestników

Podstawową metodą oceny postępów uczestników ŚDS jest ocena Zespołu wspierająco - aktywizującego, w skład którego wchodzi pracownicy i kierownik ŚDS. Każdy z uczestników podlega ocenie zespołu, a wnioski z terapii oraz ścieżka postępowania opisywana jest w indywidualnym planie postępowania wspierająco - aktywizującego od momentu przyjęcia uczestnika do ŚDS co 6 miesięcy. W zależności od potrzeb zespół wspierająco - aktywizujący zbiera się (nie rzadziej jednak niż raz na 6 miesięcy) w celu omówienia planów postępowania wspierająco - aktywizującego, przeanalizowania ewentualnych osiągniętych rezultatów, a także w razie potrzeby modyfikacji postępowania terapeutycznego. Dużym wsparciem w ocenie działalności Domu są sprawozdania merytoryczne, merytoryczno- finansowe, opinie i współpraca z rodzinami, instytucjami.

Możliwości realizacyjne poszczególnych form działania ze wskazaniem zasobów: materialnych, ludzkich, organizacyjnych.

Zasoby materialne :

Środowiskowy Dom Samopomocy mieści się w budynku wolnostojącym dwukondygnacyjnym, przy ul. Kościuszki 28B w Ełku o powierzchni 382,21m² użytkowej spełnia warunki ogólne przewidziane rozporządzeniem w sprawie środowiskowych domów

samopomocy tj. otoczenie, powierzchnia, rozkład i liczba pomieszczeń. Powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego uczestnika wynosi nie mniej niż 8 m². Pokoje przeznaczone na opiekę całodobową, będą dwuosobowe o powierzchni nie mniejszej niż 6 m². Budynek znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej bez barier architektonicznych. Dzięki spełnionym warunkom możliwe jest zapewnienie standardu usług domu zgodnie z § 18 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityk Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku. W Środowiskowym Domu Samopomocy znajdują się sprzęty, urządzenia odpowiednie do realizacji indywidualnych planów aktywizująco - wspierających. Wszystkie znajdujące się w ŚDS pomieszczenia są dostosowane do potrzeb i możliwości uczestników. Każde z pomieszczeń, w których odbywają się zajęcia wspierająco - aktywizujące wyposażone jest w sprzęt niezbędny do prawidłowego przebiegu ww. zajęć.

W ŚDS działają:

- pracownia gospodarstwa domowego,
- pracownia komputerowo- fotograficzna,
- pracownia ogóln- artystyczna,
- pracownia usprawnienia fizycznego,
- pracownia rewalidacyjno- poznawcza,
- pracownia doświadczania świata,
- pracownia muzyczna,
- pokój terapii indywidualnej,
- miejsca całodobowego pobytu.

Zasoby ludzkie:

Zespół wspierająco - aktywizujący:

- kierownik,
- psycholog,
- opiekun,
- instruktorzy terapii zajęciowej prowadzący zajęcia w następujących pracowniach: gospodarstwa domowego, komputerowo- fotograficzna, ogóln - artystyczna, usprawniająco - fizyczna, rewalidacyjno- poznawcza, doświadczenia światła, muzyczna,
- rehabilitant,
- inne osoby, niezbędne do prawidłowego funkcjonowania domu.

Zasoby organizacyjne:

Sprawami organizacyjnymi zajmuje się dyrektor ŚDS. Obecny skład osobowy Środowiskowego Domu Samopomocy w pełni zapewnia sprawną i profesjonalną obsługę działalności ŚDS.

Przewidywane efekty programu:

- zwiększenie samodzielności adresatów programu w codziennym życiu,
- wzrost aktywności psychoruchowej oraz sprawności fizycznej,
- wzrost poczucia własnej wartości,
- poprawa motoryki małej i wielkiej,
- jak najdłuższe utrzymanie osoby niepełnosprawnej w jej naturalnym środowisku,
- wzrost zainteresowania sposobami spędzania czasu,
- wzrost umiejętności nawiązywania kontaktów interpersonalnych (nawiązywania i podtrzymywanie rozmowy, umiejętności funkcjonowania w grupie, podejmowania aktywnych działań, wywiązywanie się z obowiązków),

- umiejętności radzenia sobie z własnymi emocjami,
- poprawa relacji uczestników ŚDS z najbliższym otoczeniem i środowiskiem lokalnym,
- zwiększanie szansy uczestników ŚDS na podjęcie pracy,
- powstanie i rozwój grup wsparcia dla rodzin.

Ocena efektów działalności Domu dokonywana jest raz w roku, w formie sprawozdania rocznego z działalności domu, z uwzględnieniem następujących informacji:

- formie przeprowadzonych zajęć, realizacji planowanych działań oraz uzyskanych efektach,
- liczbie osób korzystających z poszczególnych zajęć,
- liczbie uczestników, którzy opuścili dom,
- współpracy z rodzinami, opiekunami, ośrodkami pomocy społecznej, służbami zdrowia, organizacjami pozarządowymi,
- aktualnych zasobach domu przeznaczonych na jego funkcjonowanie.

Ocena efektów dokonywana jest w oparciu o dokumentację indywidualną (indywidualne plany wspierająco – aktywizujące) oraz zbiorczą, tzn. ewidencję obecności uczestników, dzienniki zajęć terapeutycznych oraz dokumentację dotyczącą działalności zespołu wspierająco – aktywizującego.

Kierunki rozwoju :

Dla prawidłowego funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy niezbędne jest podejmowanie następujących działań:

- stałego podnoszenia kwalifikacji przez kadrę domu,
- okresowej oceny indywidualnych planów wspierająco - aktywizujących uczestników,
- rozwijanie współpracy z rodzinami uczestników oraz środowiskiem lokalnym,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi, służbami i instytucjami działającymi na rzecz integracji społecznej uczestników,
- angażowanie uczestników w działalność ŚDS,
- nawiązywanie i podtrzymywanie kontaktów i innymi ŚDS.

Środowiskowy Dom Samopomocy typ C - Program działalności

Dom typu C jest przeznaczony dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. Poważnym problemem w/w grupy osób jest nie możliwość pełnego funkcjonowania w społeczeństwie i trudności w integracji ze społecznością lokalną. Bardzo często osoby z zaburzeniami psychicznymi typu: choroba Alzheimera, autyzm izolują się od społeczeństwa.

Oferta środowiskowego domu samopomocy typ C wychodzi naprzeciw potrzebom osób z przewlekłymi zaburzeniami czynności psychicznych, które potrzebują środowiskowego wsparcia z uwzględnieniem terapii społecznej dającej im możliwość funkcjonowania w grupie, aktywnego spędzania czasu, rozwijania umiejętności w zakresie samoobsługi. Program ukierunkowany jest na rozwój indywidualny osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych poprzez przygotowanie ich do niezależnego i godnego życia oraz przywrócenia im własnego miejsca w społeczeństwie.

Cele programu w odniesieniu do osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych:

- nabycie umiejętności jak najbardziej samodzielnego pełnienia ról życiowych i społecznych;
- wzrost samodzielności uczestników poprzez uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia;
- kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania;
- doprowadzenie do zwiększenia poczucia własnej wartości oraz pewności siebie w kontaktach z ludźmi;
- integracja ze środowiskiem lokalnym i rodzinnym;
- motywowanie do leczenia i rehabilitacji (dyscyplina przyjmowania systematycznie leków, kształtowanie potrzeb kontaktu z lekarzem psychiatrą, praca nad samoświadomością swojej choroby, przełamywanie lęku przed nowymi wyzwaniami);
- Rozwój samodzielności i pomoc w załatwianiu spraw urzędowych niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania np. wyrobienia dowód osobistego, załatwianie dodatku mieszkaniowego, itp.

Cele główne są realizowane przez następujące cele szczegółowe:

- budowanie społeczności opartej na zasadzie wzajemnej życzliwości, zrozumienia, wsparcie w dążeniu do poprawy jakości życia i samodzielności;
- usamodzielnianie uczestników domu w zakresie podstawowych umiejętności życiowych;
- podniesienie kompetencji w zakresie umiejętności interpersonalnych;
- przyuczenie do wykonywania prac z zakresu gospodarstwa domowego naukę obsługi narzędzi i urządzeń użytku codziennego;
- zwiększanie umiejętności manualnych, percepcyjnych i ruchowych;
- rozwój umiejętności nawiązywania pozytywnych kontaktów ze światem zewnętrznym poprzez integrację osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych ze społecznością oraz poprawę funkcjonowania w rodzinie;
- aktywizacja uczestników poprzez rozwijanie inwencji, motywowanie do działań i rozwoju, rozbudzanie i podtrzymywanie zdolności, zainteresowań;
- podniesienie poziomu aktywności fizycznej, psychicznej, twórczej;
- nabycie umiejętności zdrowego stylu życia poprzez udział w różnych formach terapii;
- rozwój kulturalny i osobowościowy uczestników;
- rozwój umiejętności aktywnego życia oraz organizacji czasu wolnego;
- wsparcie środowiska rodzinnego.

Program działania ŚDS typ C przewiduje następujące obszary działania i formy zajęć:

- treningi kulinarne,
- treningi gospodarowania budżetem domowym,
- treningi umiejętności praktycznych,
- treningi nauki higieny- mające na celu naukę dbania o higienę osobistą,
- treningi umiejętności spędzania wolnego czasu,
- zajęcia edukacyjne,
- zajęcia w pracowni komputerowej,
- zajęcia relaksacyjne, wyciszające (sala doświadczania świata),
- zajęcia usprawniające fizycznie,

- treningi umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów (zajęcia indywidualne, grupowe, spotkania społeczności),
- praca socjalna, w tym poradnictwo dla uczestników oraz ich rodzin, pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych, współpraca z ośrodkiem pomocy społecznej,
- organizacja integracyjnych otwartych i zamkniętych wydarzeń i imprez okolicznościowych,
- stała współpraca z rodzinami uczestników.

Wszystkie zajęcia dostosowane są do indywidualnych potrzeb uczestnika. Umożliwienie uczestnikom rozwoju zgodnie z własnymi predyspozycjami, bez presji czasu.

Metody, sposoby i kryteria oceny działalności Domu, w tym – postępów uczestników

Podstawową metodą oceny postępów uczestników ŚDS jest ocena Zespołu wspierająco - aktywizującego, w skład którego wchodzi pracownicy i kierownik ŚDS. Każdy z uczestników podlega ocenie zespołu, a wnioski z terapii oraz ścieżka postępowania opisywana jest w indywidualnym planie postępowania wspierająco - aktywizującego od momentu przyjęcia uczestnika do Domu co 6 miesięcy. W zależności od potrzeb zespół wspierająco - aktywizujący zbiera się (nie rzadziej jednak niż raz na 6 miesięcy) w celu omówienia planów postępowania wspierająco -aktywizującego, przeanalizowania ewentualnych osiągniętych rezultatów a także w razie potrzeby modyfikacji postępowania terapeutycznego. Dużym wsparciem w ocenie działalności Domu są sprawozdania merytoryczne, merytoryczno- finansowe, opinie i współpraca z rodzinami, instytucjami.

Możliwości realizacyjne poszczególnych form działania ze wskazaniem zasobów: materialnych, ludzkich, organizacyjnych.

Zasoby materialne:

Środowiskowy Dom Samopomocy mieści się w budynku wolnostojącym dwukondygnacyjnym, przy ul. Kościuszki 28B w Ełku o powierzchni 382,21*+m² użytkowej spełnia warunki ogólne przewidziane rozporządzeniem w sprawie środowiskowych domów samopomocy tj. otoczenie, powierzchnia, rozkład i liczba pomieszczeń. Powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego uczestnika wynosi nie mniej niż 8 m². Pokoje przeznaczone na opiekę całodobową, będą dwuosobowe o powierzchni nie mniejszej niż 6 m². Budynek znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej bez barier architektonicznych. Dzięki spełnionym warunkom możliwe jest zapewnienie standardu usług domu zgodnie z § 18 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityk Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku. W Środowiskowym Domu Samopomocy znajdują się sprzęty, urządzenia odpowiednie do realizacji indywidualnych planów aktywizująco - wspierających. Wszystkie znajdujące się w ŚDS pomieszczenia są dostosowane do potrzeb i możliwości uczestników. Każde z pomieszczeń, w których odbywają się zajęcia wspierająco - aktywizujące wyposażone jest w sprzęt niezbędny do prawidłowego przebiegu ww. zajęć.

W domu działają:

- pracownia gospodarstwa domowego,
- pracownia komputerowo- fotograficzna,
- pracownia ogólnno- artystyczna,
- pracownia usprawnienia fizycznego,
- pracownia rewalidacyjno- poznawcza,
- pracownia doświadczenia światła,

- pracownia muzyczna,
- pokój terapii indywidualnej,
- miejsca całodobowego pobytu.

Zasoby ludzkie:

Zespół wspierająco - aktywizujący:

- kierownik,
- psycholog,
- opiekun,
- instruktorzy terapii zajęciowej prowadzący zajęcia w następujących pracowniach: gospodarstwa domowego, komputerowo- fotograficzna, ogólno- artystyczna, usprawniająco- fizyczna, rewalidacyjno- poznawcza, doświadczenia światła, muzyczna
- rehabilitant,
- inne osoby, niezbędne do prawidłowego funkcjonowania domu.

Zasoby organizacyjne:

Sprawami organizacyjnymi zajmuje się kierownik ŚDS. Obecny skład osobowy Środowiskowego Domu Samopomocy w pełni zapewnia sprawną i profesjonalną obsługę działalności ŚDS.

Przewidywane efekty programu:

- zwiększenie samodzielności adresatów programu w codziennym życiu,
- wzrost aktywności psychoruchowej oraz sprawności fizycznej,
- wzrost poczucia własnej wartości,
- poprawa motoryki małej i wielkiej,
- jak najdłuższe utrzymanie osoby niepełnosprawnej w jej naturalnym środowisku,
- wzrost zainteresowania sposobami spędzania czasu,
- wzrost umiejętności nawiązywania kontaktów interpersonalnych (nawiązywanie i podtrzymywanie rozmowy, umiejętności funkcjonowania w grupie, podejmowanie aktywnych działań, wywiązywanie się z obowiązków),
- umiejętności radzenia sobie z własnymi emocjami,
- poprawa relacji uczestników ŚDS z najbliższym otoczeniem i środowiskiem lokalnym
- zwiększanie szansy uczestników ŚDS na podjęcie pracy
- powstanie i rozwój grup wsparcia dla rodzin.

Ocena efektów działalności Domu dokonywana jest raz w roku, w formie sprawozdania rocznego z działalności domu, z uwzględnieniem następujących informacji:

- formie przeprowadzonych zajęć, realizacji planowanych działań oraz uzyskanych efektach,
- liczbie osób korzystających z poszczególnych zajęć,
- liczbie uczestników, którzy opuścili ŚDS,
- współpracy z rodzinami, opiekunami, ośrodkami pomocy społecznej, służbami zdrowia, organizacjami pozarządowymi,
- aktualnych zasobach domu przeznaczonych na jego funkcjonowanie.

Ocena efektów dokonywana jest w oparciu o dokumentację indywidualną (indywidualne plany wspierająco – aktywizujące) oraz zbiorczą, tzn. ewidencję obecności uczestników, dzienniki zajęć terapeutycznych oraz dokumentację dotyczącą działalności zespołu wspierająco – aktywizującego.

Dla prawidłowego funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy niezbędne jest podejmowanie następujących działań:

- stałego podnoszenia kwalifikacji przez kadrę domu,
- okresowej oceny indywidualnych planów wspierająco –aktywizujących uczestników,
- rozwijanie współpracy z rodzinami uczestników oraz środowiskiem lokalnym,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi, służbami i instytucjami działającymi na rzecz integracji społecznej uczestników,
- angażowanie uczestników w działalność ŚDS,
- nawiązywanie i podtrzymywanie kontaktów i innymi ŚDS położonymi nie tylko w mieście Ełk i powiecie ełckim.

MIEJSKI OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
19-300 Ełk, ul. Piłsudskiego 8
Sekretariat: 87 732 67 18

19.01.2016

Sporządził: *Suzanna Krzyżowa* (data i podpis)

Zatwierdził: *[Podpis]* Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku (data i podpis)

19.01.2016 *Aneta Ruszczyk*

Urządniomano w dniu:

01.02.2016

Z up. WOJEWODY WARMINSKO-MAZURSKIEGO

Wanda Sylwia Kicińska
Zastępca Dyrektora Wydziału Pracy i Reintegracji
Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Olsztynie